

41 2026

WEEKKRANT
7 OKTOBER
JAARGANG 87
EDITIE 0767

P900720
AFGIFTEKANTOOR:
2099 ANTWERPEN X
AFZENDER:
HALEWIJNLAAN 92
2050 ANTWERPEN

MERKSPLAS TURNHOUT VOSSELAAR

PASTORALE EENHEID CLARA VAN ASSISI

Nick Stoffels en Eric Fourneau, twee enthousiaste vormselcatechisten

Een babbel met Nick Stoffels en Eric Fourneau over de vormselcatechese in Vosselaar is een verkwikkende ervaring. Ik hoef nauwelijks vragen te stellen, het enthousiasme doet hun verhaal overlopen. Bij Eric wat rustiger, bij Nick als een woordenvloed. Ik vermoed dat ze niet alleen in dit gesprek complementair zijn, maar ook als 'trekkers' van deze catechese.

Catechese in kleine groepen

Het eerste wat mij opvalt, is hoeveel catechisten zij kunnen mobiliseren. Dit jaar zijn er in Vosselaar wellicht 43 vormelingen, die kunnen verdeeld worden in zes groepen. De vlotte medewerking van papa's en mama's maakt het dus mogelijk om echt catechese te geven in kleine groepen, thuis of in catecheselokaal 'Sjaloom', waardoor de kinderen zelf heel veel aan het woord zijn. Die ouders beginnen hier meestal mee als hun oudste kind gevormd wordt, maar vaak blijven ze meerdere jaren. Bovendien zijn er nog heel wat ouders die bij diverse activiteiten mee begeleiden. En pater Samuel is een graag geziene verschijning, zeker als hij vertelt over zijn TikTok-kanal, dan zijn de vormelingen meteen geboid.

Een stevig programma!

Zelf vinden Nick en Eric hun programma niet zo zwaar voor de kinderen, maar ik ben echt wel onder de indruk. Maar mede door de betrokkenheid van zoveel ouders wordt dit commitment ook door de kinderen ervaren als 'normaal'. Nick merkt zelfs op dat het aantal positieve antwoorden op de vraag "Wie wil hier echt gevormd worden?" doorheen het traject voortdurend stijgt, tot bijna iedereen op het einde. Vanaf oktober is er elke maand een werksessie én worden de vormelingen elke tweede zondag van de maand verwacht in de gezeinsviering. Tel daar nog de start-

Nick Stoffels en Eric Fourneau

activiteit bij waar de groepjes rond elke catechist gevormd worden, een activiteit in de kerk over alle sacramenten, een knutselnamiddag en een oefenmoment in voorbereiding van de viering, de vormselviering zelf en nog een dankviering achteraf. Ik tel al zestien of zeventien maal dat de vormelingen verwacht worden, en ze zijn er vaak bijna allemaal. En dan is er nog het sterzingen en een sociale activiteit in het woonzorgcentrum. "Want ook dat is een belangrijk aspect van ons christen

zijn", benadrukt Eric.

Een belangrijk element hierbij is dat de werksessies op diverse momenten in de week doorgaan, en dat vormelingen (en ouders) hun voorkeur kunnen geven voor een bepaald moment, in functie van hun andere activiteiten. Nick en Eric kennen de Vosselaarse gemeenschap ook zeer goed, ze hebben contact met de sportverenigingen, de jeugdbewegingen, de muziekschool... Zo kunnen ze er voor zorgen dat al die activiteiten de deel-

name van de kinderen aan de vormselvoorbereiding niet in de weg staan. Stevige wortels hebben in de plaatselijke gemeenschap heeft echt wel veel voordelen!

Heel graag catechist zijn

Hoewel dit duidelijk een overbodige vraag is, stel ik ze toch: "Zijn jullie graag catechist?" Het antwoord van Nick en Eric is dat ze heel dankbaar zijn dit te mogen doen. Nick verzucht zelfs spontaan: "Als ik het niet zou doen, zou ik het missen!" Deze twee frisse vijftigers zijn dus niet van plan om op korte termijn te stoppen. Maar ze hopen wel stilletjes dat op termijn toch enkele nieuwe 'vaste' mensen opdagen die de hele catechese mee kunnen trekken. Ze merken zelfs fijntjes op dat het materiaal daarvoor beschikbaar is, het kan zo doorgegeven worden.

Ook Nick en Eric zelf zijn begonnen als catechist toen hun eigen kinderen hun eerste communie deden of gevormd werden. De kinderen van Nick zijn nu drie prille twintigers, Eric is de vader van twee tieners. Maar het engagement van deze ouders is door de jaren groter geworden.

Een diepere persoonlijke motivatie

Een engagement komt nooit toevallig, ook bij deze mensen niet. Het wortelt in een persoonlijke geloofsweg. Eric groeide op in een gezin waarvan het geloof en de kerkbetrokkenheid alom gekend is, maar benadrukt toch dat zijn geloofsweg echt persoonlijk was, onder andere via de charismatische beweging. Nick verwijst voor de groei van haar christen zijn met veel warmte naar priester Rob Van der Veken, die in haar jeugd een echte familie-vriend was. Waar Eric en Nick elkaar helemaal vinden is in het besef hoe waardevol het is om christen te zijn, en in het verlangen dat

door te geven, aan hun kinderen én aan andere kinderen. "We willen dit wel op een vrije manier doen", benadrukt Eric, "we willen kleine zaadjes planten en zorgen dat onze vormelingen aan hun catechesetijd leuke herinneringen overhouden." En dat doorgeven gebeurt vaak via verhalen. Het is niet toevallig dat Jezus zijn boodschap bracht in parabels, bevestigen ze beiden volmondig.

Het indrukwekkende engagement van catechisten

We zien in onze geloofsgemeenschappen veel vormen van engagement, het is de inzet van heel veel mensen die onze kerk levenskrachtig maakt en houdt. Dat maakt me enorm dankbaar. Ik ga hier niet al die vormen van inzet opnoemen, ik zou er ongetwijfeld nog vergeten. Want heel veel gebeurt in alle stilte. Maar ik moet toch zeggen dat ik, om het met een mooie uitdrukking te zeggen, 'een boontje heb' voor catechisten, voor wat ze doen en de manier waarop ze het doen. Nick en Eric zijn twee sterke voorbeelden. Beiden hebben nochtans een zware job. Nick, die ik ook ken als oudstudent van het Hivset, werkt al 35 jaar als verpleegkundige op de afdeling OK van AZ Turnhout. Eric is 'specialist learning and development' bij een farmaceutisch bedrijf. "Mensen vormen is mijn passie", vermeldt hij er spontaan bij. En toch maken beiden tijd om met zoveel liefde en warmte jongeren te begeleiden in hun groei, als mens en als christen. En zoals zij zijn er velen, in onze pastorale eenheid en erbuiten. Ik eindig dit artikel dan ook graag met een woord van diep respect voor de inzet van alle catechisten in onze kerk. Wat zij doen is even indrukwekkend als onmisbaar!

Dirk Godecharle

Colofon

DIENST ABONNEMENTEN
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
03 210 08 30
abonnementen@otheo.be

ALGEMENE REDACTIE
Halewijnlaan 92, 2050 Antwerpen
contact@otheo.be
redactie@otheo.be
www.otheo.be

PUBLICITEIT
Trevi plus bvba
Meerlaan 9, 9620 Zottegem
09 360 48 54 • fax 09 367 49 88
katrien@treviplus.be
www.treviplus.be

Copyright
Alle teksten, foto’s en beeldmateriaal uit **KERK & leven** zijn auteursrechtelijk beschermd. Zonder toestemming van de uitgever mogen ze op geen enkele wijze worden verspreid. De uitgever is niet verantwoordelijk voor de inhoud van de advertenties.

KERK & leven is een uitgave van Studiecentrum Kerk en Media vzw

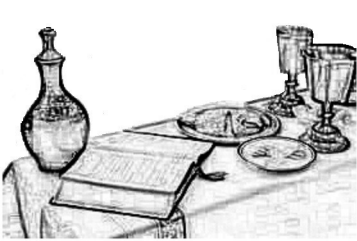
VERANTWOORDELIJKE UITGEVER
Geert De Kerpel

Diocesane redactie Antwerpen
redactie@otheo.be

Redactie
Dirk Godecharle
gsm: 0497 28 19 09
dirk.godecharle@hivset.be
Dirk Mertens
gsm: 0486 99 49 41
dirk.mertens18@telenet.be
Ria Toelen
gsm: 0495 62 39 20
ria.toelen16@gmail.com
Jozef Van Der Wildt
tel.: 014 61 64 35
jozef.vanderwildt@skynet.be
Jan Van Rompuy
gsm 0478 25 95 98
j.vanrompuy@gmail.com

Medewerkers redactie
Lutgard Hermans
(Sint-Pieter)
gsm 0474 52 28 03
sintpieterturnhout@outlook.com
Ward Dillen
(Pinksterkerk)
tel. 014 41 63 51
warddillen@gmail.com
Lambert Leijssen
(Emmaüs)
tel. 014 41 22 47
lleijssen@telenet.be
Guido Verhoeven
(Merksplas)
Guido.verhoeven4@telenet.be
Gert Van Loon
(Merksplas)
vanloon91@gmail.com
Gaston Belmans
(pastoor Merksplas)
tel. 014 63 30 30
st.willibrordus.merksplas@skynet.be

Vieringen

WEEKENDVIERINGEN

Zaterdag 10 oktober

Sint Rumboldus (Zondereigen)
16.30 u. Eucharistieviering
Alfons Van Gils en Maria Dufraing
Sooi Van Gils en Anna Van Der Flaes
Pater Celis en familie

O.L.Vrouw Middelares (Turnhout)
17.00 u. Gezongen woord- en communiedienst

Sint-Antoniuskerk (Otterstraat)
17.30 u. Eucharistieviering

O.L.Vrouw Zevendonk (Turnhout)
18.00 u. Woord- en communiedienst

Sint Willibrordus (Merksplas)
18.00 u. Jaargetijde Clara Van Parijs en familie

Onze-Lieve-Vrouw (Vosselaar)
18.00 u. Woord- en communiedienst voor de overledenen van onze geloofsgemeenschap

Zondag 11 oktober

Sint Willibrordus (Merksplas)
09.30 u. Eucharistieviering Frans en Jeanne Vermeiren – Lenaerts
Jaargetijde Luc Van Oerle, Maria Van Oerle en haar ouders
Jaargetijde Frans Van Ael

Sint-Pieter (Turnhout)
10.00 u. Gezongen eucharistieviering vanwege het Broederschap O. L. Vrouw
Gezongen eucharistieviering voor de heer en mevrouw Staf Labro en Maria Helsen
13.30 u. Doop

Sint-Franciscus Schorvoort (Turnhout)
10.30 u. Woord- en communiedienst.
Viering voor de leden en medewerkers van Samana bij de dag voor de chronische zieken. Opgeluisterd door het Zevendonkskoor.

O.L.Vrouw Middelares (Turnhout)
10.30 u. Gezongen Poolse eucharistieviering

Pinksterkerk (Turnhout)
11.00 u. Gezongen woord- en communiedienst
Deze week herinneren wij ons de namen van August Discart (29 oktober 1972), Frans Lemmens (29 oktober 1984), Henri Proost (29 okto-

ber 1985), Magdalena Van Looy (29 oktober 2006), Maria Thys (27 oktober 2010), Greet Van Looy (27 oktober 2023).

Onze-Lieve-Vrouw (Vosselaar)
11.00 u. Eucharistieviering met zienzalving;
Uit dank voor een geslaagde operatie,
Ter nagedachtenis van de overledenen van de families Lens - Van Gorp en Goris Lens

WEEKVIERINGEN

Maandag 12 oktober

Sint Willibrordus (Merksplas)
09.00 u. Eucharistieviering

Dinsdag 13 oktober

Sint Willibrordus (Merksplas)
08.30 u. Eucharistische aanbidding.
09.00 u. Eucharistieviering

Sint-Pieter (Turnhout)
09.00 u. Eucharistieviering

Goddelijk Kind Jezus (Turnhout)
17.00 u. Eucharistieviering Spiritijnse gemeenschap

Woensdag 14 oktober

Sint-Pieter (Turnhout)
09.00 u. Eucharistieviering

Donderdag 15 oktober

Sint Willibrordus (Merksplas)
09.00 u. Eucharistieviering

Sint-Pieter (Turnhout)
09.00 u. Eucharistieviering

Vrijdag 16 oktober

Sint Willibrordus (Merksplas)
09.00 u. Eucharistieviering

Sint-Pieter (Turnhout)
09.00 u. Eucharistieviering

Kapelanie H. Kruis (Begijnhof)
11.00 u. Aanbidding in de kapel van het Heilig Aanshijn (tot 11.30 uur)

Zaterdag 17 oktober

Kapel Herentalsstraat (Turnhout)
08.30 u. Eucharistieviering

Sint-Pieter (Turnhout)
10.00 u. Doop

Homilie

Zondag 4 oktober 2026
27ste zondag door het jaar A
Eerste lezing:
Filippenzen 4, 5-9
Evangelielezing:
Mattheus 21, 33-43

Vandaag, 4 oktober, vieren we de feestdag van Sint-Franciscus van Assisi. Een man die achthonderd jaar geleden leefde, maar die ons vandaag nog altijd iets heel wezenlijks kan leren over geluk, over mensen en over God. En het mooie is: Franciscus past eigenlijk verrassend goed bij de lezingen van vandaag. Want in het evangelie horen we: “De steen die de bouwlieden hadden afgekeurd, die is de hoeksteen geworden.” Een vreemde gedachte. Bouwlieden zijn bezig met een gebouw. Ze zoeken stenen uit. Sommige stenen zijn mooi, stevig en passen precies. Andere stenen zijn wat scheef, beschadigd of moeilijk te gebruiken. Die worden aan de kant gelegd. Afgekeurd. Niet geschikt. Weg ermee. Jezus zegt: Juist die steen wordt de hoeksteen. De steen die niemand nodig leek te hebben, wordt uiteindelijk een steen waarop de rest van het gebouw steunt. Jezus spreekt daarmee natuurlijk over zichzelf. Hij wordt afgewezen door de mensen die denken dat zij weten hoe het moet. Hij wordt buiten de stad gebracht en gedood. Afgekeurd. En toch wordt juist Hij, door God, de hoeksteen. Het kruis lijkt het einde, maar God maakt er een nieuw begin van en vertelt Jezus ons daarmee ook iets over hoe

wij naar mensen kijken. Want ook wij kunnen nogal snel stenen aan de kant leggen. Iemand die niet helemaal in ons plaatje past. Iemand die moeilijk doet. Iemand die fouten heeft gemaakt. Iemand die een andere weg heeft gekozen. Iemand die minder kan dan vroeger. Of misschien iemand van wie we gewoon denken: “Daar komt toch niets meer van”. Het evangelie zegt: “Wees voorzichtig met wat je afschrijft”. Want God kijkt anders dan wij. Waar wij een afgekeurde steen zien, kan God een hoeksteen zien. Dat brengt ons bij Franciscus van Assisi, wiens feestdag we vandaag vieren. Franciscus groeide op in een rijke familie. Als jonge man hield hij van mooie kleren, feesten, vrienden en aanzien. Hij droomde ervan om iets groots te bereiken. Maar langzaam veranderde zijn leven. Hij begon vooral oog te krijgen voor mensen die door anderen aan de kant werden geschoven. Er is een bekend verhaal over zijn ontmoeting met een melaatse. Franciscus had eigenlijk een grote afkeer van melaatsen. Wanneer hij zo iemand zag, wilde hij liever weg, maar op een dag stapte hij van zijn paard, ging naar de melaatse toe en omhelsde hem. Voor Franciscus was dat een ommekeer. De mens voor wie hij eerst wilde vluchten, werd iemand in wie hij Christus begon te herkennen. Wat eerst bitter was, werd zoet. Een afgekeurde mens werd voor hem geen probleem dat uit de weg moest worden geruimd, maar een mens

die liefde en waardigheid verdiende. Franciscus sprak ook over wat hij noemde “het ware geluk”. Hij vertelde aan broeder Leo over een situatie waarin ze naar een klooster zouden gaan, maar daar niet welkom zouden zijn. Ze zouden voor de deur staan. Niemand zou hen herkennen. Ze zouden worden weggestuurd in het midden van de nacht in de kou. Toch zegt Franciscus: daarin ligt het ware geluk. Niet in succes. Niet in aanzien. Niet in het feit dat iedereen je bewondert. Niet in het feit dat iedereen je aardig vindt. Het ware geluk is dat je, ook wanneer je wordt afgewezen, je hart niet verliest en verbonden blijft met God. Dat is een heel andere kijk op geluk. Wij denken gemakkelijk: ik ben gelukkig wanneer alles goed gaat. Wanneer mensen mij waarderen. Wanneer ik succes heb. Franciscus zegt: je diepste geluk hangt daar niet van af en daar komen Franciscus en het evangelie van vandaag samen. De steen die wordt afgekeurd. De mens die wordt buitengesloten. De melaatse die niemand wil aanraken. Jezus die door mensen wordt verworpen. Franciscus leert dat hij niet hoeft te leven van de erkenning van anderen. Telkens opnieuw klinkt dezelfde boodschap: je waarde wordt niet bepaald door de plaats die mensen je geven. God kijkt anders. God kan juist met die afgekeurde steen bouwen, misschien is dat ook voor ons een belangrijke boodschap. Want bijna iedereen kent wel momenten waarop hij zich een beetje een afge-

keurde steen heeft gevoeld. Het evangelie zegt niet dat zulke ervaringen niet pijnlijk zijn. Maar het zegt wel: laat de afwijzing van anderen niet bepalen wie jij bent. De hoeksteen wordt niet bepaald door wat de bouwlieden ervan vonden. Zijn waarde wordt zichtbaar doordat God ermee verder bouwt en misschien geldt dat ook voor onze kerkgemeenschappen. We hoeven niet alleen mensen te zoeken die perfect passen. Niet iedereen hoeft dezelfde mening te hebben. Niet iedereen hoeft op dezelfde manier te geloven. Niet iedereen hoeft dezelfde talenten te hebben. Een gemeenschap wordt misschien juist mooi wanneer verschillende stenen samen een huis vormen. De ene steen opvallend. De andere bijna onzichtbaar. De ene groot. De andere klein. Maar allemaal krijgen ze een plaats, misschien is dat wat Jezus van ons vraagt: niet voortdurend bepalen wie erbij hoort en wie niet, maar ruimte maken zodat God met ons allemaal kan bouwen. Paulus zegt: “Uw vriendelijkheid moet bij alle mensen bekend zijn.” Misschien is dat wel een heel concrete manier om met dit evangelie te leven. Kijk niet alleen naar wat iemand fout doet. Kijk ook naar wat er nog mogelijk is. Geef iemand een tweede kans en misschien is dat genoeg. Want God bouwt soms met stenen waar wij al lang geen toekomst meer in zagen. Amen.

Jasper Hermans

Verleng je abonnement op Kerk & Leven

(c) Marc De Smet

Verleng je abonnement op Kerk & Leven

De herabonnering voor 2027 is gestart. De komende weken ontvang je een gepersonaliseerde uitnodiging om je abonnement te verlengen: via Kerk & Leven, per brief of per e-mail.

Verleng je abonnement vóór 1 december 2026. Gebruik bij je betaling altijd de gestructureerde mededeling die bij je persoonlijke betalingsuitnodiging staat. Zo kunnen we je betaling snel en correct verwerken en blijf je Kerk & Leven in 2027 zonder onderbreking ontvangen.

Vanaf 2027 kost een abonnement op papier + digitaal **99 euro per jaar**. Daarvoor krijg je elke week Kerk & Leven in de brievenbus, vier keer

per jaar Otheo Magazine en toegang tot het digitale aanbod van Otheo. Een volledig digitaal abonnement kost **54 euro per jaar**.

Heb je een domiciliëring? Dan hoef je niets te doen. Je abonnement loopt automatisch verder en je ontvangt in oktober informatie over het nieuwe tarief.

Met jouw steun blijven we verhalen brengen over geloof dat leeft: dichtbij in onze parochies en verder weg in de wereld. Verhalen die verbinden, inspireren en verdiepen.

Vragen over je abonnement? Bel 03 210 08 30 op werkdagen tijdens de kantooruren of mail naar abonnementen@otheo.be.

Week van de spirituele zorg in AZ Turnhout

Naar jaarlijkse gewoonte geven de medewerkers van de pastorale en spirituele dienst van AZ Turnhout tijdens de week van de spirituele zorg patiënten, bezoekers en AZT-medewerkers aan de ingang van beide campussen gedurende één dag de gelegenheid om een kaarsje aan te steken. Zie de affiche bij deze tekst.

Tijdens die week stelt de pastorale en spirituele dienst ook een nieuwe inspiratiebundel voor, dit jaar met als titel 'Jij doet ertoe'.

In deze bundel staan inspirerende teksten, afbeeldingen en quotes. In AZ Turnhout is dit al de 8e editie van deze inspiratiebundel. Eerdere titels waren o.a. Koester je zegeningen, Crisis als kans, Overhoop en Gaandeweg.

Tijdens de week van de spirituele zorg bezorgen we de nieuwe bundel graag persoonlijk aan de patiënten die we ontmoeten en aan elke verpleegafdeling.

Ook nadien blijven deze inspiratiebundels beschikbaar voor wie nood heeft aan bemoediging, troost of inspiratie, in de stille ruimte op campus Sint-Elisabeth en in de kapel op campus Sint-Jozef.

Dorien Veltens

Bezinning

4 oktober 2026
27ste zondag door het jaar A
Mattheüs 21, 33 – 43:
De boze wijnbouwer - ontgoocheling

Ik droom van een Kerk, de **'wijn-gaard van God'** waar de wijnbouwers, allen die er een verantwoordelijke functie hebben, niet het eigenbelang of financieel gewin, maar de belangen van het volk van God voorop stellen. Ik droom van een Kerk, **gemeenschap van christenen**, waar het bij ambtsdragers niet om macht, en het mogelijk misbruik daarvan gaat, maar om daadwerkelijke liefde en dienstbaarheid. Ik droom van een Kerk waar op alle niveaus een **mentaliteitsverandering** plaatsheeft: van een belerende naar een luisterende Kerk, waar iedereen van iedereen te leren heeft. Ik droom van een Kerk waar het niet langer gaat om de verspreiding van achterhaalde leerstellingen, maar om het verspreiden van **dromen, visioenen, hoop, vertrouwen en de vreugde** van het evangelie. Ik droom van een **luisterende, nabije, barmhartige en inclusieve Kerk**, waar iedereen welkom is, waar niemand uitgesloten wordt, waar vrouwen als volwaardige leden kunnen deelnemen aan alle beleidsniveaus, waar armen en kwetsbaren voluit meetellen.

Ik droom van een Kerk **die luistert naar de Geest**, de Geest die ook spreekt doorheen de tekenen van de tijd. Een Kerk die de Geest handen en voeten geeft om zich in deze wereld te manifesteren. Een Kerk die zich niet vastklampt aan het oude, maar nieuwe wegen durft inslaan en zo verder bouwt aan een wereld zoals God die droomt.

Overlijden

Sus Mattheussen
geboren te Turnhout op 7 juni 1944
overleden te Rijkervorsel op 10 september 2026,

De uitvaart ging door in de Sint-Willibrorduskerk van Merksplas op woensdag 16 september.

Samen! tegen eenzaamheid

We zetten onze strijd tegen eenzaamheid extra in de kijker tijdens de 2de week van oktober, de week tegen eenzaamheid.

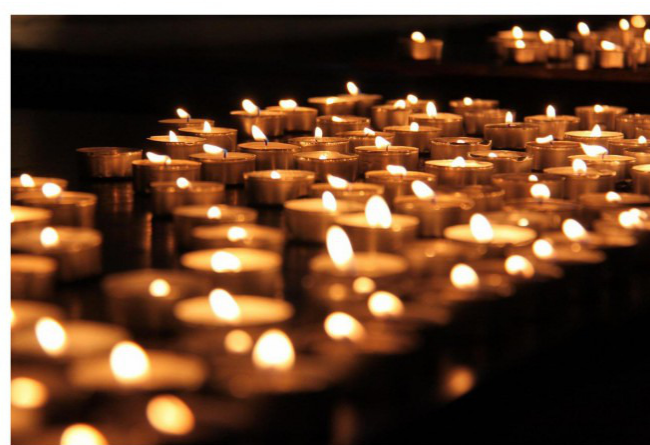
Draag deze pin als teken van onze strijd tegen eenzaamheid!

Je kan deze pin kopen bij onze lokale afdelingen en op de webshop. www.samana.be/week-tegen-eenzaamheid

Om tegen **eenzaamheid** te vechten heeft Samana jouw hulp nodig. Wil je onze werking versterken? Scan de QR-code of surf naar samana.be/steun-ons

samana samen met

Van én voor mensen met een chronische ziekte of zorgnood, hun mantelzorgers en vrijwilligers

week van de spirituele zorg

mogelijkheid tot kaarsje branden...

Dinsdag 13 oktober 2026 van 10:00 - 20:00
campus Sint-Elisabeth

Donderdag 15 oktober 2026 van 10:00 - 20:00
campus Sint-Jozef

Iedereen van harte welkom om gratis een kaarsje te branden!

az turnhout Pastorale en spirituele dienst

Ziekendag Samana Merksplas: samen tegen eenzaamheid

Op 9 september vierde Samana haar jaarlijkse Ziekendag met maar liefst 90 deelnemers. Buiten was het weer wisselvallig, maar binnen straalde de zaal in herfstkleuren. Op de tafels stonden prachtige herfstbloemstukjes en op elke tafel lagen kaartjes met passende teksten rond het thema eenzaamheid. De dag begon met een eucharistieviering, voorgedaan door pastoor Belmans. Het

openingslied “Zo vriendelijk en veilig als het licht” zette de toon. Op deze dag staan we bijzonder stil bij allen die door ziekte, ouderdom of kwetsbaarheid worden geraakt. We dragen ook de mensen mee die zich soms eenzaam, vergeten of alleen gelaten voelen.

Ook de leerlingen van Emmaüs voelden zich verlaten en ontmoedigd. Maar onderweg ontdekten zij

dat de Heer met hen meeding. Laat ons dus ervaren dat niemand alleen hoeft te gaan want God zegt tot ieder van ons: “Ik heb je bij naam geroepen, je bent van Mij. Tijdens de bezinning klonk een eenvoudige maar krachtige boodschap: “Het ergste wat een mens kan overkomen, is het ontbreken van menselijke warmte.” Een glimlach, een vriendelijk woord, een handdruk — kleine gebaren die eenzaamheid doorbreken. Niemand kan je beletten een beetje warmte uit te stralen.

Na deze viering die gevuld was met veel zang en warmte genoten de aanwezigen van een heerlijke warme maaltijd. We zagen lachende gezichten en er werd volop gebabbeld. Dat is nu net wat Samana wil bereiken! Niemand hoeft zich alleen te voelen.

Er volgde een gezellige namiddag met Dany Van Acker. Met zijn warme stem bracht hij een gevarieerd programma van Engelstalige en Nederlandstalige liedjes, van recente nummers tot klassiekers uit de oude doos. Op verzoek zong hij

het lied “Engelbewaarder” waarop zelfs een (kleine) polonaise door de zaal ontstond. Voor Dany had dat lied een bijzondere betekenis: na een dubbele longtransplantatie heeft hij letterlijk een engelbewaarder gehad. Na vele maanden in het ziekenhuis gelegen te hebben, moest hij alles opnieuw leren. De dag werd afgesloten met de klassieker “Jij bent veel te mooi om in je eentje naar huis toe te gaan.” Met dit vrolijke deuntje nog in het gehoor, trok iedereen huiswaarts. We kunnen terugkijken op een zeer geslaagde Ziekendag.

Noteer ook alvast donderdag 12 november in jullie agenda; dan organiseert Samana haar Babbelnamiddag.

Bezinning

04 oktober 2026 Feestdag van Sint – Franciscus O Sint-Franciscus

U bleef bij de bewering dat ontbering de weg is naar het hemelrijk. Dus bleef u kiezen voor ascese in Assisi en vond u glamour maar wat troosteloos gezeik.

Maar is geluk dan niet een soort van pleister die niet eens zo bijster lang kleeft,

zoals een voetbal die als bij toeval dan toch nog even langs de doellijn zweeft.

O Sint-Franciscus, u was een diva Zonder antidepressiva, mijn mystieke held.

U converseerde voortdurend met de mussen.

Hebben die beestjes ondertussen al iets wezenlijks verteld?

En is geluk niet gewoon een soort van pleister die niet eens zo bijster lang kleeft, behalve dan bij u, o dubbel doorge draaide sint, die vindt dat je in armoe pas echt leeft?

Uw mediaprofiel zal nooit ten ondergaan.

Hebt u dat werkelijk Sint-Franciscus zonder manager gedaan, zonder businessplan, zonder productioneel nv, zonder printcampagnes, zonder radio of teevee?

Maar is geluk niet gewoon een soort van pleister die niet eens zo bijster lang plakt?

Voor u de hemel in het klad, maar voor mij eerder een rat die diamanten kakt.

O Sint-Franciscus, ik wil niet stressen, maar zo'n consultatie is dat duur?

Red alsjeblief mijn ziel en geef me duizend levenslessen.

Of plukt u liever verder bessen in de natuur.

Bart Peeters

NIEUWS UIT MERKSPLAS

Begraafplaats Merksplas Kolonie

Einde maart 2026 kreeg de Calvarieberg van de Landlopersbegravingen in Merksplas-Kolonie eindelijk weer het uitzicht dat hij verdient. Het kruis met de lijdende Christus, dat al een paar jaren ontbrak wegens restauratie, staat weer mooi op zijn plaats.

Het is misschien een goed moment om even de geschiedenis van deze begravingen te duiden.

Daarvoor gaan we eerst naar het jaar 1817.

Koning Willem I van het Verenigd Koninkrijk der Nederlanden vindt dat het hoog tijd is geworden om iets aan de armoede en de bedelarij in zijn land te doen.

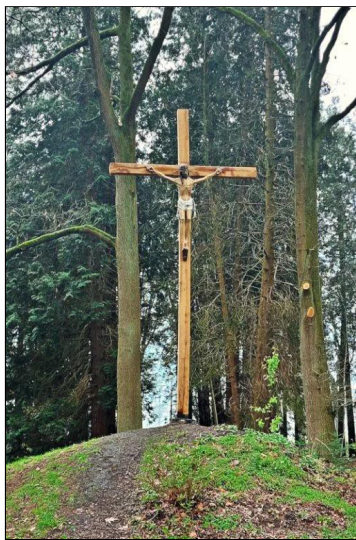
Hij geeft Johannes Van den Bosch, een oud-generaal van het Nederlandse leger, de opdracht om dat probleem aan te pakken.

In die optiek sticht Van den Bosch tussen 1818 en 1825 zeven Koloniën van Weldadigheid: vijf in noordelijk Nederland (Drenthe & Overijssel) en twee in de zuidelijk Nederland (Wortel en Merksplas).

Twee koloniën (Veenhuizen en Merksplas) zijn “onvrije koloniën”, de overige vijf “vrije koloniën”. In de vrije koloniën, zoals Wortel-Kolonie, krijgen de aangevoerde arme gezinnen een huisje met een stuk grond aangeboden om enerzijds in hun eigen behoefte te voorzien en anderzijds de huur te kunnen betalen. In de onvrije kolonie Merksplas wordt een bedelaarsgesticht opgericht, waar de bedelaars van iets ruigere aard worden opgenomen. Ook zij moeten landbouwwerk uitoefenen, maar dan wel in gemeenschap.

Merksplas-Kolonie krijgt in het noorden een kleine begravingen voor gebeurlijke overlijdens. Er zou toen al een Calvarieberg zijn opgericht.

Het opzet van Van den Bosch draait echter uit op een mislukking, o.m. door de onafhankelijkheid van België in 1830. En ook omdat de doelgroep hoofdzakelijk uit steden kwam en geen notie of interesse had in landbouw. Uiteindelijk wordt in

Gerestaureerde Calvarieberg

1842 wordt de Maatschappij van Weldadigheid ontbonden.

Maar daarmee zijn de problemen van armoede en bedelarij niet opgelost.

Vier jaar na de Wet op de beteugeling van de landloperij en bedelarij, koopt de Belgische staat in 1870 de twee “zuidelijke” koloniën om zelf de bedelarij en de landloperij aan te pakken.

In 1881 krijgt Merksplas-Kolonie groen licht van de Inspectie- & Toezichtcommissie van het Bedelaarsdepot Hoogstraten-Merksplas om de ondertussen al aanzienlijk vergrote begravingen “die zich bevindt op dezelfde locatie als onder het Nederlandse regime” verder voor zijn doel te gebruiken.

Om een bijkomend gedeelte te maken voor het burgerpersoneel van het Depot, krijgt de instelling in 1888 de toestemming om deze begravingen te verdubbelen naar de huidige grootte.

Dat er bij die gelegenheid sprake is van een verplaatsing van de Calvarieberg naar zijn huidige plaats, laat veronderstellen dat die wellicht al van bij aanvang van het project “Kolonien van Weldadigheid”, of minstens vóór 1881 is gemaakt. De begravingen heeft sindsdien wel wat verloop gekend.

Naar verluidt zijn er uiteindelijk maar vier begravingen geweest van familieleden van personeelsleden. Tijdens WO I wordt het deel, dat oorspronkelijk bedoeld was voor dat burgerpersoneel, de laatste rustplaats van meer dan 1.000 van 4.000 naar Merksplas geëvacueerde Franse psychiatrische patiënten. De Duitsers hadden immers de instellingen waar deze mensen verbleven, als kazerne opgeëist.

In 1918 komt er aan de overzijde van de straat een bijkomende begravingen voor de slachtoffers van de Spaanse griep. In twee jaar tijd vielen toen er ongeveer 1700 slachtoffers.

Ook op deze begravingen staat een Calvarieberg met een groot houten kruis, maar zonder Christusbeeld.

Wanneer het kruis met Christusbeeld effectief geplaatst is, is niet duidelijk. Er is een vermoeden dat dit ooit werd gemaakt door een landloper-beeldhouwer.

Het is wel zo dat er tot minstens 2009 een kruis (met schuine houtverbindingen van de top naar de uiteinden van de dwarsbalk) met Christus heeft gestaan. Het beeld is dan echter al in slechte staat.

In 2010 worden, dankzij een Europese subsidiëring, de beide begravingen drastisch gerestaureerd en opgeknapt. In die context krijgt ook het Christusbeeld een grondige restauratie, uitgevoerd door Stan Grooten, een kunstenaar uit Weelde. En op 4 november 2010 wordt het gerestaureerde Christusbeeld letterlijk weer aan het kruis genageld.

Op 1 mei 2011, tijdens de Europese Week van de Begravingen, worden de gerestaureerde begravingen officieel ingehuldigd. Terzelfdertijd wordt ook een monumentje ingehuldigd als eerbetoon aan de meer dan 6.000 mensen die op beide landlopersbegravingen begraven zijn.

In de jaren 2022-2023 dringt zich een nieuwe restauratie op van het

kruis met Christusbeeld wegens opnieuw in zeer slechte staat.

Het beeld verhuist naar de werkhuizen van de gemeente, waar het opnieuw een zeer grondig herstel krijgt. Enige tijd later wordt ook het versleten kruis van de Calvarieberg weggehaald.

Het hele restauratie, die dit keer door technici van de gemeente gebeurt, neemt heel wat tijd in beslag. Het hout “in het lichaam” is immers vermolmd, en dus moet eerste al het rot hout verwijderd worden, om daarna laagje per laagje de open ruimte terug op te bouwen. Dan schilderen en tenslotte vernissen om het beeld beter te beschermen tegen weer en wind.

Einde maart 2026 heeft een nieuw kruis van duurzaam hout met het nu prachtig vernieuwde Christusbeeld de lege plaats op de Calvarieberg opnieuw ingenomen.

Laat ons hopen dat deze vernieuwing langer standhoudt dan de vorige.

Marc. Vannuffelen

Infobronnen: VZW Gevangenis museum, Heemkundige Kring Merksplas, De Nieuwe Spetser